

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Akersgata 64
0180
OSLO

Deres ref.:

Vår ref: HSAK202300353

Dato: 04-09-2023

Høring: NOU 2023: 11 Raskt og riktig

Det vises til høringsbrev av 4. mai 2023 til NOU2023: 11 Raskt og riktig. Utredningen er sendt på høring i Legeforeningens organisasjonsledd og høringsuttalelsen er behandlet i Legeforeningens sentralstyre.

Legeforeningen er enig i at det er behov for å styrke tilliten til NAV og at åpenhet er viktig for å sikre tillit til at det foretas riktige vurderinger. Legeforeningen ser i likhet med utvalget stort potensiale for å effektivisere saksbehandlingen i NAV og er positive til flere av forslagene for å sikre et raskt og riktig resultat i første vedtak. Det vil være positivt at brukeren i større grad enn i dag involveres før beslutning i saken treffes, blant annet at vedkommende får en større rolle i å sikre at NAV har den nødvendige informasjonen til å ta stilling til en søknad.

Legeforeningen understreker at det er viktig at en mer effektiv saksbehandling ikke går på bekostning av rettssikkerheten for den enkelte, og at klageprosessen fortsatt må sikre en reell mulighet til å få overprøvd et vedtak fattet i første instans. Legeforeningen stiller derfor spørsmål ved om det er hensiktsmessig å redusere klagefristen fra seks til tre uker. I de tilfellet det er nødvendig med en ny, eller supplerende, uttalelse fra brukerens fastlege i forbindelse med klagen fremstår denne fristen som for kort.

Legeforeningen stiller også spørsmål ved hensiktsmessigheten av forslaget om å lovfeste egne saksbehandlingsregler i folketrygdloven. Forslagene ser dels ut til å utvide, og dels ut til å innsnevre, de alminnelig forvaltningsrettslige reglene som er kodifisert i forvaltningsloven.

Forvaltningsloven gir uttrykk for det som ansees som god forvaltningsskikk, og sikrer innbyggerne innsyn og rettssikkerhet i møtet med forvaltningen. Det finnes omfattende juridisk praksis fra Sivilombudet og domstolene. NAV er en vesentlig del av offentlig forvaltning, og Legeforeningen er bekymret for konsekvensene av at denne delen av forvaltningen til dels løsriver fra forvaltningslovens regler. En lovfesting av egne saksbehandlingsregler i folketrygdloven vil etter Legeforeningens syn kunne føre til vanskelige grensedragninger og spørsmål om forholdet mellom reglene som gjelder samme tema i henholdsvis folketrygdloven og forvaltningsloven. Det er uheldig. Legeforeningen ser heller at det settes inn tiltak for å effektivisere de forvaltningsprosessene som forvaltningsloven forutsetter innad i NAV.

Legeforeningen stiller videre spørsmål ved om det er hensiktsmessig at rådgivende leges uttalelse alltid skal forelegges brukeren. Rådgivende lege bistår ikke i selve vurderingen av om vilkårene i en konkret sak er oppfylt. Legen kan imidlertid hjelpe saksbehandler med å forstå hva den medisinske dokumentasjonen sier, identifisere om det er nødvendig medisinsk dokumentasjon som mangler og med å formulere spørsmål til fastleger og spesialister. Ofte vil rådgivende leges uttalelse være et ledd i den interne saksforberedelsen og saksbehandlingen. Det fremstår lite hensiktsmessig at en liten del av saksbehandlingen skal underlegges en egen høringsrunde hos brukeren. Slik Legeforeningen ser det vil det kunne medføre økt saksbehandlingstid dersom denne typen uttalelser alltid skal forelegges brukeren før et vedtak fattes.

Vedtaket fra NAV skal etter forvaltningsloven § 25 nevne de faktiske forholdene vedtaket bygger på og de hovedhensyn som har vært avgjørende for forvaltningens skjønn bør nevnes. Dersom rådgivende leges uttalelse har hatt betydning må det opplyses om dette. Brukeren vil ha anledning til å søke om innsyn i uttalelsen i forbindelse med klageomgangen. Slik Legeforeningen ser det er brukerens rett til kontradiksjon ivarettatt gjennom denne innsynsretten.

Med hilsen
Den norske legeforening
Jus- og arbeidsliv

Siri Skumlien
generalsekretær

Lars Duvaland
direktør

Saksbehandler: Andreas Hovland, rådgiver/advokat

Dokumentet er godkjent elektronisk